

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

**SAŽETA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA ZA RAZDOBLJE
TIJEKOM GODINE KOJE JE ZAVRŠILO 30. LIPNJA 2024.**

(nerevidirana)

u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 34

Sarajevo, 30. srpnja 2024. godine

KAZALO

	Stranica
Odgovornost za finansijsko izvještavanje	1
Izvešće o finansijskom položaju	2
Izvešće o dobiti ili gubitku	3
Izvešće o sveobuhvatnoj dobiti	4
Izvešće o promjenama u kapitalu	5
Izvešće o novčanim tokovima	7
Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća	9 - 46
1 Osnovne informacije	
2 Osnova pripreme	
3 Aranžman valutnog odbora	
4 Klasificiranje i mjerenje fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obveza	
5 Upravljanje finansijskim rizicima	
6 Gotovina u stranim valutama	
7 Depoziti kod inozemnih banaka	
8 Posebna prava vučenja u MMF-u	
9 Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	
10 Monetarno zlato	
11 Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	
12 Ostala imovina	
13 Novčanice i kovanice u optjecaju	
14 Depoziti banaka	
15 Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	
16 Ostale obveze	
17 Neto kamatni prihodi	
18 Neto prihodi od naknada i provizija	
19 Neto dobitci / (gubitci) od tečajnih razlika	
20 Neto umanjenja /povećanja vrijednosti na finansijsku imovinu	
21 Ostali prihodi	
22 Troškovi osoblja	
23 Administrativni i ostali operativni troškovi	
24 Troškovi proizvodnje novčanica i kovanica	
25 Kapital	
26 Novac i novčani ekvivalenti	
27 Transakcije sa povezanim osobama	
28 Izvanbilančni depoziti	
29 Članstvo Bosne i Hercegovine u Međunarodnom monetarnom fondu	
30 Događaji poslije datuma izvještavanja	

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

ODGOVORNOST ZA FINACIJSKO IZVJEŠTAVANJE

Uprava Centralne banke Bosne i Hercegovine je odgovorna za pripremu sažetih finansijskih izvješća u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Međunarodnim računovodstvenim standardom 34: „Financijsko izvještavanje za razdoblja tijekom godine“.

Uprava je odgovorna za dosljednu primjenu odabranih računovodstvenih politika, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena i za vođenje primjerenih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućavaju pripremanje finansijskih izvješća. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni i za sprovođenje takvih internih kontrola koje omogućavaju očuvanje imovine Centralne banke Bosne i Hercegovine te spriječavanje i otkrivanje prijevара i drugih nepravilnosti.

Upravno vijeće nadgleda proces finansijskog izvještavanja Centralne banke Bosne i Hercegovine. U funkciji nadgledanja procesa finansijskog izvještavanja, Upravnom vijeću pomaže Revizorski komitet koji se sastoji od tri neovisna člana. Revizorski komitet pregleda sažeta finansijska izvješća, nakon čega se ista razmatraju i odobravaju od strane Upravnog vijeća i podnose Predsjedništvu Bosne i Hercegovine.

Ova nerevidirana sažeta finansijska izvješća predstavljaju istinito i vjerno, u svim značajnim aspektima, finansijski položaj Centralne banke Bosne i Hercegovine te rezultate njezina poslovanja i novčanih tokova na dan i za razdoblja predstavljena u ovim sažetim finansijskim izvješćima.

Priložena nerevidirana sažeta finansijska izvješća na stranicama od 2 do 46 su odobrena od strane Upravnog vijeća 30. srpnja 2024. godine.

dr. Jasmina Selimović
Predsjedateljica Upravnog vijeća
Guvernerka

Meliha Smajlagić
Rukovoditeljica Odjeljenja za računovodstvo i financije

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU (NEREVIDIRANO)

U tisućama KM	Bilješka	Na dan	
		30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
IMOVINA			
Gotovina u stranim valutama	6	464.004	455.191
Depoziti kod inozemnih banaka	7	6.950.192	8.326.590
Posebna prava vučenja u MMF-u	8, 29	3.184	2.073
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9	7.749.597	6.150.130
Monetarno zlato	10	203.806	175.459
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	11	1.183.567	1.180.421
Potraživanja od dividendi		940	-
Ostala imovina	12	19.318	17.384
Nekretnine i oprema		46.955	47.310
Nematerijalna imovina		798	864
Ostala ulaganja		27.813	27.813
UKUPNO IMOVINA		16.650.174	16.383.235
OBVEZE I KAPITAL			
OBVEZE			
Novčanice i kovanice u optjecaju	13	7.823.643	7.565.108
Depoziti banaka	14	6.860.095	7.083.235
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	15	826.718	752.898
Rezerviranja		1.924	2.025
Ostale obveze	16	3.377	68.669
Ukupno obveze		15.515.757	15.471.935
KAPITAL			
Početni kapital		25.000	25.000
Pričuve		892.281	886.300
Neto dobit za razdoblje		217.136	-
Ukupno kapital	25	1.134.417	911.300
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL		16.650.174	16.383.235

Odabrane bilješke na stranicama od 9 do 46 čine sastavni dio ovih sažetih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O DOBITI ILI GUBITKU (NEREVIDIRANO)

U tisućama KM	Bilješka	Za razdoblje			
		1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Kamatni prihodi		116.336	70.168	231.995	119.427
Kamatni rashodi		(3.565)	(3.052)	(7.070)	(6.479)
NETO KAMATNI PRIHODI	17	112.771	67.116	224.925	112.948
Prihodi od naknada i provizija		5.773	5.373	11.081	10.578
Rashodi od naknada i provizija		(186)	(131)	(348)	(263)
NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA	18	5.587	5.242	10.733	10.315
Neto dobitci / (gubitci) od tečajnih razlika	19	94	(16)	138	(480)
Neto umanjenja / povećanja vrijednosti na financijsku imovinu	20	(4)	274	89	621
Ostali prihodi	21	1.096	686	1.204	720
OPERATIVNI PRIHODI		119.544	73.302	237.089	124.124
Troškovi osoblja	22	(7.019)	(5.215)	(12.353)	(9.702)
Administrativni i ostali operativni troškovi	23	(1.905)	(1.606)	(3.548)	(3.077)
Troškovi proizvodnje novčanica i kovanica	24	(1.371)	(1.115)	(2.740)	(2.174)
Troškovi amortizacije		(663)	(703)	(1.312)	(1.411)
OPERATIVNI TROŠKOVI		(10.958)	(8.639)	(19.953)	(16.364)
NETO DOBIT ZA RAZDOBLJE		108.586	64.663	217.136	107.760

Odabrane bilješke na stranicama od 9 do 46 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (NEREVIDIRANO)

U tisućama KM	Bilješka	Za razdoblje			
		1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
NETO DOBIT ZA RAZDOBLJE		108.586	64.663	217.136	107.760
Ostala sveobuhvatna dobit					
<i>Stavke koje su ili koje se mogu naknadno prenijeti u dobit ili gubitak:</i>					
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit					
Neto promjena u fer vrijednosti tijekom razdoblja	9	(5.460)	15.824	(22.594)	45.049
Neto promjena u rezerviranjima za očekivane kreditne gubitke priznana u dobit ili gubitak tijekom razdoblja	5.1.1.	85	17	228	(94)
		(5.375)	15.841	(22.366)	44.955
Monetarno zlato					
Neto promjena u fer vrijednosti tijekom razdoblja	10	9.521	(5.268)	28.347	5.137
		9.521	(5.268)	28.347	5.137
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit		4.146	10.573	5.981	50.092
UKUPNO SVEOBUHVAATNA DOBIT ZA RAZDOBLJE		112.732	75.236	223.117	157.852

Odabrane bilješke na stranicama od 9 do 46 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU (NEREVIDIRANO)

U tisućama KM	Početni kapital	Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente	Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	Ostale pričuve	Generalne pričuve (zadržana dobit)	Ukupno pričuve	Neto dobit za razdoblje	Ukupno kapital
Stanje na dan 1. siječnja 2024. godine	25.000	(6.471)	73.530	31.300	787.941	886.300	-	911.300
Ukupno sveobuhvatni (gubitak) / dobit za razdoblje	-	(22.366)	28.347	-	-	5.981	217.136	223.117
Neto dobit za razdoblje	-	-	-	-	-	-	217.136	217.136
Ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit	-	(22.366)	28.347	-	-	5.981	-	5.981
<i>Neto smanjenje u fer vrijednosti dužničkih instrumenata</i>	-	(22.594)	-	-	-	(22.594)	-	(22.594)
<i>Neto povećanja u rezerviranjima za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente priznana u dobit ili gubitak</i>	-	228	-	-	-	228	-	228
<i>Neto povećanje u fer vrijednosti monetarnog zlata</i>	-	-	28.347	-	-	28.347	-	28.347
Stanje na dan 30. lipnja 2024. godine	25.000	(28.837)	101.877	31.300	787.941	892.281	217.136	1.134.417

Odabrane bilješke na stranicama od 9 do 46 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU (NEREVIDIRANO) (NASTAVAK)

U tisućama KM	Početni kapital	Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente	Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	Ostale pričuve	Generalne pričuve (zadržana dobit)	Ukupno pričuve	Neto dobit za razdoblje	Ukupno kapital
Stanje na dan 1. siječnja 2023. godine	25.000	(143.005)	58.111	31.300	573.999	520.405	-	545.405
Ukupno sveobuhvatna dobit za razdoblje	-	44.955	5.137	-	-	50.092	107.760	157.852
Neto dobit za razdoblje	-	-	-	-	-	-	107.760	107.760
Ostala sveobuhvatna dobit	-	44.955	5.137	-	-	50.092	-	50.092
<i>Neto povećanje u fer vrijednosti dužničkih instrumenata</i>	-	45.049	-	-	-	45.049	-	45.049
<i>Neto (otpuštanja) u rezerviranjima za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente priznana u dobit ili gubitak</i>	-	(94)	-	-	-	(94)	-	(94)
<i>Neto povećanje u fer vrijednosti monetarnog zlata</i>	-	-	5.137	-	-	5.137	-	5.137
Stanje na dan 30. lipnja 2023. godine	25.000	(98.050)	63.248	31.300	573.999	570.497	107.760	703.257

Odabrane bilješke na stranicama od 9 do 46 čine sastavni dio ovih sažetih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TOKOVIMA (NEREVIDIRANO)

	Bilješka	Za razdoblje	
		1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
U tisućama KM			
NOVČANI TOKOVI OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI			
Neto dobit za razdoblje		217.136	107.760
Prilagođeno za:			
Kamatne prihode	17	(231.995)	(119.427)
Kamatne rashode	17	7.070	6.479
Neto (povećanja) vrijednosti na finansijsku imovinu	20	(89)	(621)
Neto (dobitke) / gubitke od tečajnih razlika	19	(138)	480
Prihode od donacija		-	(2)
Neto povećanja u rezerviranjima		11	24
(Dobitak) od otuđenja nekretnina i opreme		(40)	-
Prihod od dividendi priznan u dobit ili gubitak		(940)	(721)
Amortizaciju		1.312	1.411
Neto novčani tokovi od operativnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i obvezama		(7.673)	(4.617)
Promjene na poslovnoj imovini i obvezama			
Smanjenje / (povećanje) oročenih depozita kod inozemnih banaka		421.823	(939.581)
(Povećanje) / smanjenje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(1.622.061)	306.678
(Povećanje) dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku		(3.145)	(3.261)
(Povećanje) ostale imovine		(1.948)	(500)
Povećanje novčanica i kovanica u optjecaju	13	258.535	135.276
(Smanjenje) depozita banaka		(224.316)	(868.030)
Povećanje / (smanjenje) depozita Vlade i ostalih javnih institucija		73.820	(173.425)
(Smanjenje) ostalih obveza		(996)	(869)
Isplate po osnovi rezerviranja		(112)	(46)
Naplaćena kamata		212.189	107.527
Plaćena kamata		(5.894)	(5.987)
Neto novac od operativnih aktivnosti		(899.778)	(1.446.835)
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
Priljevi od prodaje nekretnina i opreme		40	-
Kupnje nekretnina, opreme i nematerijalne imovine		(889)	(539)
Primljene dividende		-	721
Neto novac od investicijskih aktivnosti		(849)	182

Odabrane bilješke na stranicama od 9 do 46 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TOKOVIMA (NEREVIDIRANO) (NASTAVAK)

		Za razdoblje	
Bilješka	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.	
U tisućama KM			
NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI			
Transfer dijela godišnje neto dobiti u proračun BiH	(64.319)	-	
Neto novac od finansijskih aktivnosti	(64.319)	-	
Neto efekti umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na novac i novčane ekvivalente	310	582	
Neto efekti tečajnih promjena na novac i novčane ekvivalente	159	(539)	
Neto (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	(964.477)	(1.446.610)	
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	7.012.626	7.846.633	
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	6.048.149	6.400.023	26

Odabrane bilješke na stranicama od 9 do 46 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvješća.

ODABRANE BILJEŠKE UZ SAŽETA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA ZA RAZDOBLJE TIJEKOM GODINE KOJE JE ZAVRŠILO 30. LIPNJA 2024. (NEREVIDIRANE)

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka”) je vrhovna monetarna vlast Bosne i Hercegovine („BiH”). Njezino osnivanje, organizacija i operacije su definirani Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, broj: 1/97, 29/02, 08/03, 13/03, 14/03, 09/05, 76/06 i 32/07 („Zakon o Centralnoj banci“), koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, suglasno Općem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini („Ustav BiH“).

Sjedište Centralnog ureda Centralne banke je u Sarajevu, adresa Maršala Tita broj 25.

Osnovni cilj Centralne banke je da postigne i održi stabilnost domaće valute (konvertibilne marke) tako što izdaje konvertibilnu marku (KM) u skladu sa pravilom valutnog odbora. Pravilo valutnog odbora, definirano Zakonom o Centralnoj banci, podrazumijeva da se KM izdaje samo uz puno pokriće u slobodno konvertibilnim deviznim pričuvama. Pored toga, Centralna banka ima obvezu da, na zahtjev, bez ograničenja kupuje i prodaje KM za euro (EUR) po službenom deviznom tečaju u iznosu 1,95583 KM = 1 EUR, koji je određen Zakonom o Centralnoj banci.

Garantirana konvertibilnost KM i potpuno pokriće monetarne pasive konvertibilnim deviznim pričuvama po aranžmanu valutnog odbora su primarni ciljevi Centralne banke. Sve aktivnosti i operacije Centralne banke se poduzimaju kako bi se ostvarili zakonito postavljeni ciljevi i zadatci odnosno očuvala monetarna stabilnost u skladu sa pravilom valutnog odbora i nisu ni u jednom momentu usmjereni ka maksimiziranju profita.

U okviru svojih ovlaštenja, utvrđenih Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka je potpuno neovisna od entiteta, javnih agencija i bilo kojih drugih organa u izvršavanju svojih ciljeva i zadataka.

Ključno rukovodstvo Centralne banke čine dva tijela: Upravno vijeće i Uprava.

Članove ključnog rukovodstva Centralne banke čine:

Upravno vijeće

dr. Jasmina Selimović	predsjedateljica
dr. Radomir Božić	član
dr. Mirza Kršo	član
dr. Danijela Martinović	članica
dr. Darko Tomaš	član

Uprava

dr. Jasmina Selimović	guvernerka
mr. Ernadina Bajrović	viceguvernerka
dr. Željko Marić	viceguverner
mr. Marko Vidaković	viceguverner

Članove Revizorskog komiteta Centralne banke čine:

Revizorski komitet

dr. Elvir Čizmić	predsjedatelj
dr. Dijana Čavar	članica
dr. Vasilj Žarković	član

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

2. OSNOVA PRIPREME

2.1. Izjava o usklađenosti

Ova sažeta finansijska izvješća su pripremljena u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 34 („MRS 34“): „Financijsko izvještavanje za razdoblja tijekom godine“ objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“). Sažeta finansijska izvješća ne uključuju sve informacije koje se zahtijevaju kao dio cjelovitog seta finansijskih izvješća pripremljenih u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“) te se trebaju čitati zajedno sa posljednjim revidiranim finansijskim izvješćima Centralne banke za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. godine („godišnja finansijska izvješća“).

Odabrane bilješke koje su dane uz ova sažeta finansijska izvješća pojašnjavaju značajne događaje i transakcije za razumijevanje promjena u finansijskom položaju i uspješnosti Centralne banke u odnosu na posljednja godišnja finansijska izvješća.

Ova sažeta finansijska izvješća su pripremljena na osnovi pretpostavke o vremenskoj neograničenosti poslovanja. Više informacija o uvjetima u okruženju u kojima je Centralna banka obavljala svoje operacije u izvještajnom razdoblju, a koji su značajno utjecali na iskazana stanja imovine, obveza, prihoda i rashoda Centralne banke, je objavljeno u [bilješki 2.7](#).

Rezultati poslovanja i izvršenih operacija Centralne banke koji su prikazani za izvještajno razdoblje i na datum izvještavanja u ovim sažetim finansijskim izvješćima nisu nužno indikativni za rezultate poslovanja i operacije Centralne banke koji se mogu očekivati za 2024. godinu.

2.2. Osnova mjerenja

Ova sažeta finansijska izvješća su pripremljena primjenom obračunske računovodstvene osnove i koristeći povijesni trošak kao osnovu mjerenja, izuzev za navedene značajne pozicije:

Pozicija	Osnova mjerenja
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	fer vrijednost
Monetarno zlato	fer vrijednost

2.3. Funkcionalna i izvještajna valuta

Sažeta finansijska izvješća Centralne banke su prikazana u monetarnoj jedinici BiH koju predstavlja KM. Sve finansijske informacije su zaokružene na najbližu tisuću (ukoliko nije drukčije navedeno).

2.4. Promjene MSFI-ova

Na dan odobrenja ovih sažetih finansijskih izvješća, određene izmjene postojećih standarda i tumačenja su na snazi od 1. siječnja 2024. godine. Njihova primjena nema značajan utjecaj na sažeta finansijska izvješća Centralne banke.

2.5. Računovodstvene politike

Sažeta finansijska izvješća Centralne banke su pripremljena u skladu sa istim računovodstvenim politikama koje su korištene prilikom pripreme posljednjih godišnjih finansijskih izvješća.

2.6. Značajne računovodstvene prosudbe i procjene

Priprema finansijskih izvješća u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koji utječu na primjenu računovodstvenih politika i prikazane iznose imovine, obveza, prihoda, rashoda i ostale objavljene informacije u ovim sažetim finansijskim izvješćima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke koje koristi Uprava su zasnovane na posljednjim raspoloživim pouzdanim informacijama prilikom pripreme ovih sažetih finansijskih izvješća i iste se kontinuirano razmatraju.

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

2.6. Značajne računovodstvene prosudbe i procjene (nastavak)

Ova sažeta finansijska izvješća su pripremljena prema uvjetima koji su postojali zaključno sa 30. lipnjom 2024. godine. Uvjeti u budućnosti mogu biti drukčiji od onih koji su rezultirali finansijskim informacijama objavljenim u ovim sažetim finansijskim izvješćima.

2.7. Uvjeti u okruženju u kojima se odvijalo poslovanje Centralne banke u razdoblju 1.1. - 30.6.2024. godine

U tekućem izvještajnom razdoblju došlo je do umjerenog oporavka globalnog gospodarstva i gospodarstva eurozone usprkos prisustvu makroekonomskih i geopolitičkih neizvjesnosti. Okolnosti i uvjeti na finansijskim tržištima eurozone su također bili pod utjecajem najavljenih očekivanja i odluka vodećih središnjih banaka, a Europska središnja banka („ESB“) je snizila ključne kamatne stope za 25 baznih poena u lipnju 2024. godine. Kretanja tržišnih kamatnih stopa i prinosa na finansijskim tržištima eurozone su imali tendenciju rasta stvarajući povoljnije okruženje za investiranje deviznih pričuva Centralne banke u tekućem izvještajnom razdoblju.

Navedene okolnosti i tržišni uvjeti te poduzete operacije u procesu investiranja deviznih pričuva Centralne banke u tekućem izvještajnom razdoblju su pozitivno utjecali na povećanje vrijednosti osnovnih finansijskih pokazatelja Centralne banke:

Neto strana aktiva Centralne banke iznosi 1.042.372 tisuće KM na dan 30. lipnja 2024. godine,

Ukupni kapital Centralne banke iznosi 1.134.417 tisuća KM na dan 30. lipnja 2024. godine i

Neto dobit Centralne banke iznosi 217.136 tisuća KM za razdoblje 1.1. - 30.6.2024. godine.

Trend rasta kamatnih prihoda po osnovi depozita kod inozemnih banaka i dužničkih instrumenata je nastavljen i u tekućem izvještajnom razdoblju. Kamatni prihodi po osnovi depozita kod inozemnih banaka i dužničkih instrumenata primarno determiniraju ukupnu neto dobit razdoblja.

U tekućem izvještajnom razdoblju, kretanja tržišnih prinosa dužničkih instrumenata su imala volatilan karakter utječući na promjene fer vrijednosti dužničkih instrumenata, a Centralna banka je dio sredstava deviznih pričuva dodatno usmjerila u portfelj dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kupnjom dužničkih instrumenata. S druge strane, tržišne cijene monetarnog zlata su imale pozitivan trend kretanja povećavajući njegovu fer vrijednost i istovremeno amortizirajući volatilitnost kapitala Centralne banke po osnovi promjena fer vrijednosti dužničkih instrumenata kao rezultat osciliranja tržišnih prinosa.

Financijski efekti navedenih promjena su povećali vrijednost ukupnih deviznih pričuva odnosno neto stranu aktivu i kapital Centralne banke na dan 30. lipnja 2024. godine.

Više informacija o promjenama i analitičkim stanjima značajnih komponenti deviznih pričuva te odgovarajućim iznosima koji su utjecali na neto dobit razdoblja i kapital Centralne banke je objavljeno u sljedećim bilješkama:

Bilješka	Naziv
7	Depoziti kod inozemnih banaka
9	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
10	Monetarno zlato
17	Neto kamatni prihodi
25	Kapital

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

2.7. Uvjeti u okruženju u kojima se odvijalo poslovanje Centralne banke u razdoblju 1.1. - 30.6.2024. godine (nastavak)

Povećanje iznosa monetarne pasive za tekuće razdoblje izvještavanja je primarno rezultat neto finansijskih efekata izvršenih transakcija kupnji i prodaja KM sa rezidentnim bankama i za deponente Centralne banke te neto deviznih uplata na račune rezervi u EUR od strane rezidentnih banaka u cilju ispunjavanja obvezne pričuve u skladu sa zahtjevima novog okvira obvezne pričuve. Pored toga, rezidentne banke su necikličnim intenzitetom podizale i vraćale KM novčanice i kovanice putem izdvojenih trezora Centralne banke što je dovelo do kumuliranog neto porasta KM novčanica i kovanica u optjecaju u odnosu na 31. prosinac 2023. godine, uz istovremeno neto smanjenje računa rezervi rezidentnih banaka.

Sve rezidentne banke su uredno ispunjavale obveznu pričuvu u skladu sa zakonskim propisima Centralne banke. Od 1. siječnja 2024. godine Centralna banka primjenjuje novi okvir obvezne pričuve za rezidentne banke. Novi okvir obvezne pričuve propisuje obvezu rezidentnim bankama da izdvajaju i održavaju obveznu pričuvu u KM i EUR valuti, na računima rezervi u KM i EUR valuti. Također, novim okvirom su definirane i stope naknada po osnovi sredstava obveznih pričuva koje se obračunavaju i isplaćuju rezidentnim bankama koje nisu mijenjane u tekućem razdoblju izvještavanja.

U tekućem razdoblju izvještavanja, Centralna banka je izvršila transfer dijela neto dobiti za 2023. godinu na račun institucije zadužene za proračun Bosne i Hercegovine.

Više informacija o promjenama i stanjima komponenti monetarne pasive te primijenjenoj politici obvezne pričuve Centralne banke je objavljeno u sljedećim bilješkama:

Bilješka	Naziv
13	Novčanice i kovanice u optjecaju
14	Depoziti banaka
15	Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija
17	Neto kamatni prihodi

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

3. ARANŽMAN VALUTNOG ODBORA

Zakonom o Centralnoj banci definirano je pravilo za izdavanje valute „valutni odbor“ prema kojem je Centralna banka obvezna da osigura da ukupan iznos njezine monetarne pasive nikada ne pređe ekvivalentan iznos (izražen u KM) njezinih neto deviznih pričuva.

Naredna tablica prikazuje analitiku komponenti poštovanja tog pravila:

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Zvanične devizne pričuve		
Gotovina u stranim valutama	464.004	455.191
Depoziti kod inozemnih banaka	6.950.192	8.326.590
Posebna prava vučenja u MMF-u	3.184	2.073
Dužnički instrumenti	8.933.164	7.330.551
Monetarno zlato	203.806	175.459
Potraživanja od dividendi	940	-
UKUPNO	16.555.290	16.289.864
Obveze prema nerezidentima	2.462	2.454
Neto devizne pričuve (Zvanične devizne pričuve umanjene za obveze prema nerezidentima)	16.552.828	16.287.410
Monetarna pasiva		
Novčanice i kovanice u optjecaju	7.823.643	7.565.108
Depoziti banaka	6.860.095	7.083.235
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	826.718	752.898
UKUPNO	15.510.456	15.401.241
NETO STRANA AKTIVA (Neto devizne pričuve umanjene za monetarnu pasivu)	1.042.372	886.169

Prikazani iznosi svih komponenti valutnog odbora predstavljaju njihova knjigovodstvena stanja na datume izvještavanja.

Neto strana aktiva Centralne banke je glavni finansijski indikator postizanja i održavanja stabilnosti domaće valute u BiH i njezina osnovna mjera uspješnog poslovanja. Ona predstavlja dio zvaničnih deviznih pričuva koje se mogu koristiti samo za namjene i potrebe određene Zakonom o Centralnoj banci.

Neto strana aktiva je iznos koji garantira stabilnost domaće valute, odnosno monetarnu stabilnost i apsorpira potencijalne finansijske rizike koji proizilaze iz upravljanja zvaničnim deviznim pričuvama. Na dan 30. lipnja 2024. godine finansijsko stanje neto strane aktive iznosi 1.042.372 tisuće KM i u potpunosti je osigurana stabilnost domaće valute (31. prosinca 2023.: 886.169 tisuća KM).

Više informacija o finansijskim rizicima kojima je Centralna banka bila izložena u upravljanju zvaničnim deviznim pričuvama je objavljeno u [bilješci 5](#).

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

4. KLASIFICIRANJE I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom imovine ili plaćena za prijenos obveze u redovitoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, neovisno od toga da li je ona vidljiva izravno ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obveze, Centralna banka uzima u obzir obilježja imovine ili obveze koju bi tržišni sudionici uzeli u obzir prilikom procjenjivanja njihove cijene na datum mjerenja.

Procjenjene fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obveza Centralne banke su određene koristeći raspoložive tržišne informacije, ukoliko ih ima, i odgovarajuće metodologije vrednovanja.

Osim toga, u svrhu finansijskog izvještavanja, mjerenje fer vrijednosti se kategorizira u Razinu 1, 2 ili 3 u ovisnosti od stupnja raspoloživosti i značaja ulaznih podataka za cjelokupno mjerenje fer vrijednosti, što je opisano u nastavku:

- Razina 1 ulazni podaci su kotirane cijene (neprilagođene) za identičnu imovinu i obveze na aktivnim tržištima kojima Centralna banka može pristupiti na datum mjerenja;
- Razina 2 ulazni podaci su podaci, osim kotiranih cijena uključenih u razinu 1, koji su bilo izravno ili neizravno raspoloživi za imovinu i obveze i
- Razina 3 ulazni podaci su podaci koji nisu raspoloživi za imovinu ili obveze.

4.1. Finansijska imovina mjerena po fer vrijednosti

U tisućama KM

	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Finansijska imovina		
<i>Finansijska imovina mjerena po fer vrijednosti</i>		
<i>kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>		
Dužnički instrumenti	7.749.597	6.150.130
Monetarno zlato	203.806	175.459
UKUPNO	7.953.403	6.325.589

Finansijska imovina mjerena po fer vrijednosti pripada razini 1 mjerenja fer vrijednosti na datume izvještavanja.

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

4. KLASIFICIRANJE I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA (NASTAVAK)

4.2. Finansijska imovina i finansijske obveze koje se ne mjere po fer vrijednosti

U tisućama KM

	Knjigovodstvena vrijednost	30. lipnja 2024. Fer vrijednost
Financijska imovina		
<i>Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku:</i>		
Gotovina u stranim valutama	464.004	464.004
Depoziti kod inozemnih banaka	6.950.192	6.950.192
Posebna prava vučenja u MMF-u	3.184	3.184
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	1.183.567	1.066.034
Potraživanja od dividendi	940	940
Ostala finansijska imovina	3.114	3.114
	<u>8.605.001</u>	<u>8.487.468</u>
<i>Financijska imovina mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – izbor troška stjecanja:</i>		
Ostala ulaganja	27.813	27.813
	<u>27.813</u>	<u>27.813</u>
Ukupno	8.632.814	8.515.281
Financijske obveze		
<i>Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku:</i>		
Novčanice i kovanice u optjecaju	7.823.643	7.823.643
Depoziti banaka	6.860.095	6.860.095
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	826.718	826.718
Ostale finansijske obveze	3.132	3.132
Ukupno	15.513.588	15.513.588

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

4. KLASIFICIRANJE I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA (NASTAVAK)

4.2. Finansijska imovina i finansijske obveze koje se ne mjere po fer vrijednosti (nastavak)

U tisućama KM

	Knjigovodstvena vrijednost	31. prosinca 2023. Fer vrijednost
Financijska imovina		
<i>Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku:</i>		
Gotovina u stranim valutama	455.191	455.191
Depoziti kod inozemnih banaka	8.326.590	8.326.590
Posebna prava vučenja u MMF-u	2.073	2.073
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	1.180.421	1.084.267
Ostala finansijska imovina	3.539	3.539
	9.967.814	9.871.660
<i>Financijska imovina mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – izbor troška stjecanja:</i>		
Ostala ulaganja	27.813	27.813
	27.813	27.813
Ukupno	9.995.627	9.899.473
Financijske obveze		
<i>Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku:</i>		
Novčanice i kovanice u optjecaju	7.565.108	7.565.108
Depoziti banaka	7.083.235	7.083.235
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	752.898	752.898
Ostale finansijske obveze	68.423	68.423
Ukupno	15.469.664	15.469.664

Na datume izvještavanja, finansijska imovina i finansijske obveze koje se ne mjere po fer vrijednosti pripadaju razini 2 mjerenja fer vrijednosti, osim dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku koji pripadaju razini 1 mjerenja jer je njihova fer vrijednost utvrđena istom tehnikom mjerenja koja se koristi za dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA

Osnovni finansijski rizici kojima se Centralna banka izlaže u svakodnevnom poslovanju su:

- Kreditni rizik,
- Tržišni rizik (kamatni rizik, rizik cijene zlata i devizni rizik) i
- Rizik likvidnosti.

5.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od neizvršenja ugovornih obveza od strane druge ugovorne strane ili emitenta dužničkih vrijednosnih papira s fiksnim prihodom, pri čemu ugovorna strana predstavlja subjekta kod kojeg se, u skladu s propisima Centralne banke, drže ili su investirana sredstva deviznih pričuva.

Upravljanje kreditnim rizikom ostvaruje se putem izbora ugovornih strana investibilne razine kreditnog rejtinga, ograničenjem rokova, te kontroliranjem obujma i dinamike investiranja. Kreditni rejtingi predstavljaju osnovni kriterij za definiranje ograničenja izloženosti kreditnom riziku te se kontinuirano prate na dnevnoj osnovi.

Za sredstva koja su evidentirana u izvanbilančnoj evidenciji, Centralna banka nije izložena kreditnom riziku, jer sav rizik koji eventualno proizilazi iz osnova plasmana tih sredstava snose ugovorno vlasnici sredstava (pogledati [bilješke 28 i 29](#)).

5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**5.1. Kreditni rizik (nastavak)****5.1.1. Izloženost kreditnom riziku**

Sljedeća tablica prikazuje usklađivanje između početnog i zaključnog stanja umanjenja vrijednosti i rezerviranja za finansijsku imovinu u razdobljima izvještavanja:

U tisućama KM

	2024.				2023.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
1. Depoziti kod inozemnih banaka								
Na dan 1. siječnja	1.657	-	-	1.657	1.850	-	-	1.850
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	4.888	-	-	4.888	6.866	-	-	6.866
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(59)	-	-	(59)	(108)	-	-	(108)
Otpuštanja zbog prestanka priznavanja oročenih depozita	(5.144)	-	-	(5.144)	(7.281)	-	-	(7.281)
Na dan 30. lipnja	1.342	-	-	1.342	1.327	-	-	1.327
2. Posebna prava vučenja u MMF-u								
Na dan 1. siječnja	-	-	-	-	-	-	-	-
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	-	-	-	-	-	-	-	-
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dan 30. lipnja	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit								
Na dan 1. siječnja	904	-	-	904	910	-	-	910
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	626	-	-	626	132	-	-	132
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(30)	-	-	(30)	(17)	-	-	(17)
Otpuštanja zbog dospjelih instrumenata	(368)	-	-	(368)	(209)	-	-	(209)
<i>Neto povećanja / (otpuštanja) tijekom razdoblja</i>	<i>228</i>	-	-	<i>228</i>	<i>(94)</i>	-	-	<i>(94)</i>
Na dan 30. lipnja	1.132	-	-	1.132	816	-	-	816

5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**5.1. Kreditni rizik (nastavak)****5.1.1. Izloženost kreditnom riziku (nastavak)**

U tisućama KM

	2024.				2023.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
4. Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku								
Na dan 1. siječnja	219	-	-	219	225	-	-	225
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	7	-	-	7	2	-	-	2
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(8)	-	-	(8)	(5)	-	-	(5)
Na dan 30. lipnja	218	-	-	218	222	-	-	222
5. Ostala finansijska imovina								
Na dan 1. siječnja	6	-	601	607	6	-	601	607
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	3	-	-	3	3	-	-	3
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(4)	-	-	(4)	(4)	-	-	(4)
Na dan 30. lipnja	5	-	601	606	5	-	601	606
Ukupno početno stanje na dan 1. siječnja	2.786	-	601	3.387	2.991	-	601	3.592
Ukupno neto (otpuštanja) očekivanih kreditnih gubitaka	(89)	-	-	(89)	(621)	-	-	(621)
Ukupno zaključno stanje na dan 30. lipnja	2.697	-	601	3.298	2.370	-	601	2.971

5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.1. Kreditni rizik (nastavak)

5.1.2. Koncentracija kreditnog rizika

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku - Financijska imovina koja je predmet umanjenja

Sljedeća tablica prikazuje maksimalnu izloženost finansijske imovine Centralne banke kreditnom riziku na datume izvještavanja, analiziranu po klasama finansijskih instrumenata za koje se očekivani kreditni gubitci računaju i priznaju:

U tisućama KM Klase finansijskih instrumenata	30. lipnja 2024.				31. prosinca 2023.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Gotovina u stranim valutama								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	464.004	-	-	464.004	455.191	-	-	455.191
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-
Knjigovodstvena vrijednost	464.004	-	-	464.004	455.191	-	-	455.191
Depoziti kod inozemnih banaka								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	6.951.534	-	-	6.951.534	8.328.247	-	-	8.328.247
Umanjenje vrijednosti	(1.342)	-	-	(1.342)	(1.657)	-	-	(1.657)
Knjigovodstvena vrijednost	6.950.192	-	-	6.950.192	8.326.590	-	-	8.326.590
Posebna prava vučenja u MMF-u								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	3.184	-	-	3.184	2.073	-	-	2.073
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-
Knjigovodstvena vrijednost	3.184	-	-	3.184	2.073	-	-	2.073
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	7.749.597	-	-	7.749.597	6.150.130	-	-	6.150.130
Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke (priznana u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti)	1.132	-	-	1.132	904	-	-	904
Bruto knjigovodstvena vrijednost	7.749.597	-	-	7.749.597	6.150.130	-	-	6.150.130

5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.1. Kreditni rizik (nastavak)

5.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

U tisućama KM	30. lipnja 2024.				31. prosinca 2023.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Klase finansijskih instrumenata								
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	1.183.785	-	-	1.183.785	1.180.640	-	-	1.180.640
Umanjenje vrijednosti	(218)	-	-	(218)	(219)	-	-	(219)
Knjigovodstvena vrijednost	1.183.567	-	-	1.183.567	1.180.421	-	-	1.180.421
Ostala finansijska imovina								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	3.119	-	601	3.720	3.545	-	601	4.146
Umanjenje vrijednosti	(5)	-	(601)	(606)	(6)	-	(601)	(607)
Knjigovodstvena vrijednost	3.114	-	-	3.114	3.539	-	-	3.539

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.1. Kreditni rizik (nastavak)

5.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

b) Maksimalna izloženost kreditnom riziku - Finansijska imovina koja nije predmet umanjenja

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Knjigovodstvena vrijednost		
Monetarno zlato	203.806	175.459
Ostala ulaganja	27.813	27.813
UKUPNO	231.619	203.272

Koncentracija prema kreditnom rejtingu

Slijedeće tablice prikazuju analizu koncentracije depozita kod inozemnih banaka, dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku Centralne banke prema kompozitnom kreditnom rejtingu ugovorne strane na datume izvještavanja:

Depoziti kod inozemnih banaka

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Kreditni rejting		
AAA	3.873.389	3.914.210
AA+	865	431
AA	-	836.324
AA-	1.339.153	806.995
A+	-	-
A	1.625.286	2.224.953
A-	-	-
II ¹	112.841	545.334
BBB+	-	-
BBB	-	-
BBB-	-	-
Ukupno	6.951.534	8.328.247
Umanjenje vrijednosti	(1.342)	(1.657)
UKUPNO	6.950.192	8.326.590

¹ Međunarodne institucije (eng. International institutions)

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.1. Kreditni rizik (nastavak)

5.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

U tisućama KM

Kreditni rejting	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
AAA	2.158.204	2.015.799
AA+	1.309.242	653.467
AA	-	1.578.434
AA-	2.941.844	723.414
A+	-	-
A	73.916	37.616
A-	751.985	683.479
BBB+	-	-
BBB	514.406	457.921
BBB-	-	-
UKUPNO	7.749.597²	6.150.130

Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku

U tisućama KM

Kreditni rejting	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
AAA	142.589	141.871
AA+	283.548	283.696
AA	55.164	221.715
AA-	314.824	146.741
A+	-	-
A	41.084	41.528
A-	192.184	191.383
BBB+	-	-
BBB	154.392	153.706
BBB-	-	-
Ukupno	1.183.785	1.180.640
Umanjenje vrijednosti	(218)	(219)
UKUPNO	1.183.567	1.180.421

² Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke ne umanjuju bruto knjigovodstvenu vrijednost dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik od promjene tržišne vrijednosti finansijske imovine i instrumenata uslijed promjene uvjeta na finansijskim tržištima.

U svrhu kvantificiranja efekata tržišnog rizika na vrijednost deviznih pričuva Centralna banka koristi koncept „vrijednosti pod rizikom“ (VaR - Value at Risk). Vrijednost VaR za tržišni rizik se izračunava analitičkom (parametarskom) metodom, na osnovi srednje vrijednosti dobitka/gubitka ili stope prinosa posmatranog portfelja i standardne devijacije posmatranih podataka. Centralna banka pri obračunu VaR primjenjuje razinu pouzdanosti od 99% za vremenski interval od deset dana. Za izračunavanje vrijednosti VaR-a portfelja deviznih pričuva Centralne banke uzimaju se u obzir sve pozicije u portfelju deviznih pričuva koje su izložene tržišnim rizicima (kamatnom riziku, riziku promjene eurske cijene monetarnog zlata i deviznom riziku).

Na dan 30. lipnja 2024. godine, izloženost deviznih pričuva Centralne banke koja uključuje promjene cijena finansijskih instrumenata i promjene deviznih tečajeva u odnosu na KM iznosi 60.968 tisuća KM (31. prosinca 2023. godine: 29.493 tisuće KM), što predstavlja ekvivalent 0,37% ukupne finansijske imovine (31. prosinca 2023. godine: 0,18 % ukupne finansijske imovine).

Vrijednost pod rizikom (VaR) na dan 30. lipnja 2024. godine dvostruko je viša od vrijednosti na dan 31. prosinca 2023. godine. Na povećanje vrijednosti VaR je prvenstveno utjecalo povećanje izloženosti portfelja deviznih pričuva Centralne banke kamatnom riziku i povećanje osjetljivosti portfelja dužničkih instrumenata na promjene tržišnih prinosa. Vrijednost dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit na dan 30. lipnja 2024. godine je za 26% viša od njihove vrijednosti na dan 31. prosinca 2023. godine, a njihovo prosječno modificirano trajanje, kao mjera osjetljivosti na promjene tržišnih prinosa, povećano je na 1,28 godina sa 0,97 godina. Osim toga, znatno je povećana je i promjenljivost tržišne cijene zlata izražene u EUR.

Vrijednosti VaR na izvještajne datume dane su u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Kamatni rizik	41.039	21.641
Rizik promjene eurske cijene monetarnog zlata	14.427	7.477
Devizni rizik	5.502	375
Ukupno VaR	60.968	29.493

5.2.1. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promjene tržišne vrijednosti finansijske imovine uslijed nepovoljnih kretanja kamatnih stopa.

Kamatnim rizikom se upravlja propisivanjem ciljanog modificiranog trajanja investiranih deviznih pričuva, praćenjem vrijednosti pod rizikom, te odabirom odgovarajućeg tržišnog indeksa koji, uz neophodne prilagodbe, predstavlja referentni portfelj (benčmark) i propisivanjem maksimalnog iznosa dozvoljenog odstupanja povrata portfelja od povrata njemu odgovarajućeg benčmarka (greška praćenja).

Ciljano modificirano trajanje se odgovarajućim propisima Centralne banke skraćuje ili produžuje, u ovisnosti od aktualne strukture portfelja deviznih pričuva, aktualnih tržišnih uvjeta i dostupnih očekivanja i prognoza, a u skladu sa strateškim opredjeljenjem da je maksimalan dozvoljeni rok investiranja dužničkih instrumenata sa fiksnim prihodom deset godina, a maksimalan dozvoljeni rok investiranja depozita kod inozemnih banaka je jedna godina.

Prema propisima važećim na datume izvještavanja, ciljano modificirano trajanje ukupnog portfelja deviznih pričuva iznosi 1,10 godina, uz dozvoljena odstupanja +/- 0,40 godina, dok ciljano modificirano trajanje portfelja dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit sa preostalim rokom do dospijeca dužim od godinu dana iznosi 2,00 godina uz dozvoljena odstupanja +/- 0,30 godina.

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.2. Tržišni rizik (nastavak)

5.2.1. Kamatni rizik (nastavak)

Centralna banka kao osnovnu mjeru izloženosti kamatnom riziku koristi modificirano trajanje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Modificirano trajanje je mjera osjetljivosti cijene finansijskog instrumenta na promjenu kamatne stope, odnosno tržišnog prinosa dužničkog instrumenta. Modificirano trajanje se izražava kao broj godina i što je trajanje duže, veći je i kamatni rizik. Modificirano trajanje portfelja se izračunava kao ponderirani prosjek dospijuća novčanih tokova pojedinačnih finansijskih instrumenata u portfelju, pri čemu je ponder sadašnja vrijednost novčanog toka. Modificirano trajanje portfelja dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iznosi 1,28 godina na dan 30. lipnja 2024. godine (31. prosinca 2024. godine iznosi: 0,97 godina).

U prvih šest mjeseci 2024. godine, tržišni prinosi na državne obveznice eurozone su bilježili relativno blaža promjenjiva kretanja s tendencijom porasta prinosa u smjeru njihovog rasta u prosjeku za 50-60 baznih poena, ovisno od izdavatelja i ročnosti obveznica. Navedena kretanja su rezultat korekcija tržišnih očekivanja u skladu sa prognozama potencijalnih izmjena monetarne politike ESB-a i Sustava federalnih pričuva (*eng.* Fed - Federal Reserve System), te objavljenih gospodarskih indikatora eurozone i SAD-a.

Početkom lipnja 2024. godine, ESB je smanjila tri ključne kamatne stope za eurozonu za po 25 baznih poena. ESB je obrazložila ovo smanjenje stopa time što smatraju da je prikladno ublažiti stupanj ograničenja monetarne politike nakon devet mjeseci stabilnog držanja stopa, a na osnovi ažuriranih prognoza dinamike kretanja inflacije i snage transmisije monetarne politike.

U prvih šest mjeseci 2024. godine, Fed nije mijenjala svoju referentnu kamatnu stopu, mada je ranije najavljivala više smanjenja tijekom 2024. godine. Fed je obrazložila odustajanje od smanjenja referentne kamatne stope time da kreatori američke monetarne politike ne očekuju da će biti primjereno smanjiti stope dok ne steknu veće povjerenje da se inflacija održivo kreće prema 2%. Iako su u ožujku 2024. godine kreatori američke monetarne politike isticali da očekuju tri smanjenja stopa u 2024. godini, zadnje korigirano predviđanje je da se očekuje samo jedno smanjenje stopa u 2024. godini.

Krivulja prinosa državnih obveznica na finansijskom tržištu eurozone je i dalje inverzna u tekućem izvještajnom razdoblju, odnosno prinosi su visoki na kraćem kraju krive, dok su prinosi obveznica dužih preostalih ročnosti do dospijuća i dalje niži od kratkoročnih tržišnih prinosa i kratkoročnih kamatnih stopa na finansijskom tržištu eurozone.

Sljedeće tablice prikazuju izloženost Centralne banke kamatnom riziku na datume izvještavanja, po knjigovodstvenoj vrijednosti instrumenata, kategorizirane (razvrstane u razrede ročnosti) prema kriteriju datuma ponovnog određivanja kamatnih stopa u skladu sa ugovornim aranžmanima (ugovorni novčani tokovi, kao npr. isplate kupona) ili datumom dospijuća instrumenata. U skladu s tim, kriterij za razvrstavanje instrumenata u razrede ročnosti za kuponske dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je datum dospijuća prve naredne isplate kupona, dok se diskontni dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, te dužnički instrumenti po amortiziranom trošku i depoziti kod inozemnih banaka razvrstavaju u razrede ročnosti prema datumu dospijuća instrumenta:

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.2. Tržišni rizik (nastavak)

5.2.1. Kamatni rizik (nastavak)

30. lipnja 2024.

U tisućama KM

	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Gotovina u stranim valutama	-	-	-	-	464.004	464.004
Depoziti kod inozemnih banaka	6.301.272	618.148	-	-	30.772	6.950.192
Posebna prava vučenja u MMF-u	3.159	-	-	-	25	3.184
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.505.673	5.223.948	-	-	19.976	7.749.597
Monetarno zlato	-	-	-	-	203.806	203.806
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	-	58.483	288.974	834.096	2.015	1.183.568
Potraživanja od dividendi	-	-	-	-	940	940
Ostala finansijska imovina	-	-	-	-	3.114	3.114
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupno finansijska imovina	8.810.104	5.900.579	288.974	834.096	752.465	16.586.218
Novčanice i kovanice u optjecaju	-	-	-	-	7.823.643	7.823.643
Depoziti banaka	6.859.436	-	-	-	659	6.860.095
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	-	-	-	-	826.718	826.718
Ostale finansijske obveze	-	-	-	-	3.132	3.132
Ukupno finansijske obveze	6.859.436	-	-	-	8.654.152	15.513.588
KAMATNA NEUSKLAĐENOST	1.950.668	5.900.579	288.974	834.096	(7.901.687)	1.072.630

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

5. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.2. Tržišni rizik (nastavak)

5.2.1. Kamatni rizik (nastavak)

31. prosinca 2023.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Gotovina u stranim valutama	-	-	-	-	455.191	455.191
Depoziti kod inozemnih banaka	7.465.786	824.722	-	-	36.082	8.326.590
Posebna prava vučenja u MMF-u	2.053	-	-	-	20	2.073
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.321.372	4.827.264	-	-	1.494	6.150.130
Monetarno zlato	-	-	-	-	175.459	175.459
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	-	58.271	153.916	965.658	2.576	1.180.421
Ostala finansijska imovina	-	-	-	-	3.539	3.539
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupno finansijska imovina	8.789.211	5.710.257	153.916	965.658	702.174	16.321.216
Novčanice i kovanice u optjecaju	-	-	-	-	7.565.108	7.565.108
Depoziti banaka	7.082.560	-	-	-	675	7.083.235
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	-	-	-	-	752.898	752.898
Ostale finansijske obveze	-	-	-	-	68.423	68.423
Ukupno finansijske obveze	7.082.560	-	-	-	8.387.104	15.469.664
KAMATNA NEUSKLADENOST	1.706.651	5.710.257	153.916	965.658	(7.684.930)	851.552

Analiza osjetljivosti bazirana na scenarijima predefiniranih promjena tržišnih prinosa

U svrhu kvantificiranja efekata izloženosti deviznih pričuva kamatnom riziku, kao dopunu VaR analize, koristi se stres test (analiza osjetljivosti) koji na bazi modificiranog trajanja portfelja dužničkih instrumenata predviđa mogući efekat promjene kamatnih stopa (tržišnih prinosa) na finansijsku imovinu Centralne banke.

Za Centralnu banku je najvažniji scenario mogući neočekivani skok kamatnih stopa (pad tržišnih cijena dužničkih instrumenata), tako da se izračunava utjecaj na finansijsku imovinu u slučaju porasta kamatnih stopa (pomjeranja krive prinosa na euro obveznice na gore) prema pretpostavljenom scenariju (predefinirani porasti).

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik bazirana na scenarijima predefiniranih promjena tržišnih prinosa (kamatnih stopa) izraženih u baznim poenima (b.p.) pokazuje koji su efekti promjene razine krive prinosa obveznica u eurozoni (kriva prinosa na euro obveznice) na vrijednost finansijske imovine banke na izvještajne datume.

Efekti promjene razine krive prinosa na euro obveznice predstavljaju pad tržišnih vrijednosti dužničkih instrumenata za predefinirane poraste kamatnih stopa za 1, 50, 100 ili 200 baznih poena. Ova analiza pretpostavlja da su sve ostale varijable nepromijenjene na posmatrane izvještajne datume.

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.2. Tržišni rizik (nastavak)

5.2.1. Kamatni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti - scenariji pretpostavljenih promjena tržišnih prinosa za 30. lipanj 2024.

Promjena tržišnih prinosa	+/- 1 b.p.	+/- 50 b.p.	+/- 100 b.p.	+/- 200 b.p.
Promjena finansijske imovine (u tisućama KM)	(991)/991	(49.570)/49.570	(99.140)/99.140	(198.281)/198.281

Analiza osjetljivosti - scenariji pretpostavljenih promjena tržišnih prinosa za 31. prosinac 2023.

Promjena tržišnih prinosa	+/- 1 b.p.	+/- 50 b.p.	+/- 100 b.p.	+/- 200 b.p.
Promjena finansijske imovine (u tisućama KM)	(595)/595	(29.739)/29.739	(59.478)/59.478	(118.957)/118.957

U slučaju scenarija pomjeranja krive prinosa na euro obveznice na gore za 1 b.p. (0,01%), finansijska imovina Centralne banke bi na dan 30. lipnja 2024. godine bila smanjena za 991 tisuću KM (na 31. prosinac 2023. godine: 595 tisuća KM).

U slučaju scenarija pomjeranja krive prinosa na euro obveznice na dolje za 1 b.p. (0,01%), finansijska imovina Centralne banke bi na dan 30. lipnja 2024. godine bila veća za 991 tisuću KM (na 31. prosinac 2023. godine: 595 tisuća KM).

Efekti na vrijednost finansijske imovine u slučaju scenarija većih pomjeranja (+/- 50 b.p., +/- 100 b.p., ili +/- 200 b.p.) krive prinosa na euro obveznice, bili bi proporcionalni efektima promjene vrijednosti finansijske imovine uzrokovanim navedenim pomjeranjima krive prinosa za +/- 1 b.p (+/- 0,01%).

5.2.2. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik promjene vrijednosti devizne imovine i obveza uslijed promjene deviznog tečaja. Centralna banka je izložena deviznom riziku kroz transakcije u stranim valutama. Upravljanje deviznim rizikom sprovodi se prvenstveno kroz usklađivanje valutne strukture imovine i obveza Centralne banke, kao i postavljanjem kvantitativnih ograničenja za izloženost deviznom riziku.

Upravljanje i kontrolu deviznog rizika Centralna banka osigurava strogim poštovanjem odredbi Zakona o Centralnoj banci i internim aktima Centralne banke.

Najveći dio zvaničnih deviznih pričuva drži se u EUR, a maksimalan iznos koji se može držati u drugim konvertibilnim valutama osim EUR ne može biti veći od 50% od ukupnog iznosa nesmanjenog kapitala i pričuva Centralne banke. Više informacija o komponentama zvaničnih deviznih pričuva koje se drže u drugim konvertibilnim valutama osim EUR je objavljeno u [bilješkama 7 i 8](#).

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**5.3. Rizik likvidnosti**

Rizik likvidnosti se odnosi na moguće poteškoće u brzom likvidiranju dijela imovine, što je moguće u situaciji u kojoj su tržišni uvjeti nepovoljni i također, kada dođe do nepoželjnog kretanja cijena. Likvidnost portfelja deviznih pričuva je osigurana držanjem dovoljnog iznosa likvidnih instrumenata u portfelju.

S obzirom na obvezu garantiranja konvertibilnosti KM, dnevna likvidnost mora biti osigurana ročnom usklađenošću deviznih pričuva Centralne banke.

Ročnost finansijskih obveza Centralne banke na datume izvještavanja prikazana je u tablicama u nastavku na osnovi preostalog ugovornog dospijeća od datuma izvještavanja:

30. lipnja 2024.

	Do 3	Od 3	Od 1	Preko 3	Bez	
U tisućama KM	mjeseca	do 12	do 3	godine	određenog	Ukupno
		mjeseci	godine	godine	dospijeća	
Novčanice i kovanice u optjecaju	7.823.643	-	-	-	-	7.823.643
Depoziti banaka	6.860.095	-	-	-	-	6.860.095
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	826.718	-	-	-	-	826.718
Ostale finansijske obveze	3.132	-	-	-	-	3.132
UKUPNO FINANCIJSKE OBVEZE	15.513.588	-	-	-	-	15.513.588

31. prosinca 2023.

	Do 3	Od 3	Od 1	Preko 3	Bez	
U tisućama KM	mjeseca	do 12	do 3	godine	određenog	Ukupno
		mjeseci	godine	godine	dospijeća	
Novčanice i kovanice u optjecaju	7.565.108	-	-	-	-	7.565.108
Depoziti banaka	7.083.235	-	-	-	-	7.083.235
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	752.898	-	-	-	-	752.898
Ostale finansijske obveze	4.104	64.319	-	-	-	68.423
UKUPNO FINANCIJSKE OBVEZE	15.405.345	64.319	-	-	-	15.469.664

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

6. GOTOVINA U STRANIM VALUTAMA

Naredna tablica prikazuje stanja gotovine u stranim valutama sa analitičkim prikazom po valuti držanja:

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Gotovina u stranim valutama:		
EUR	464.004	455.191
UKUPNO	464.004	455.191

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, gotovina u stranim valutama je uključena u novac i novčane ekvivalente ([bilješka 26](#)).

7. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA

Depoziti kod inozemnih banaka predstavljaju investirana sredstva deviznih pričuva Centralne banke koja se drže na računima inozemnih banaka i međunarodnih finansijskih institucija.

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, devizni depoziti po viđenju i devizni depoziti sa rokom dospijeca do tri mjeseca ili kraće, od datuma stjecanja, su uključeni u novac i novčane ekvivalente. Naredna tablica prikazuje analizu depozita kod inozemnih banaka za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima:

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Depoziti po viđenju	2.025.202	1.811.641
Oročeni depoziti do 3 mjeseca ili kraće od datuma stjecanja	3.556.309	4.744.565
Umanjenje vrijednosti	(1.176)	(1.486)
Uključeno u novac i novčane ekvivalente (bilješka 26)	5.580.335	6.554.720
Oročeni depoziti preko 3 mjeseca od datuma stjecanja	1.370.023	1.772.041
Umanjenje vrijednosti	(166)	(171)
Ukupno	1.369.857	1.771.870
UKUPNO	6.950.192	8.326.590

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

7. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA (NASTAVAK)

Naredna tablica prikazuje stanja oročenih depozita i depozita po viđenju sa analitičkim prikazom po valuti držanja:

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Oročeni depoziti:		
EUR	4.922.626	6.512.976
USD	3.706	3.630
	4.926.332	6.516.606
Umanjenje vrijednosti	(1.193)	(1.520)
Ukupno	4.925.139	6.515.086
Depoziti po viđenju:		
EUR	2.014.432	1.802.057
CHF	5.728	4.325
USD	2.969	3.199
GBP	2.073	2.060
	2.025.202	1.811.641
Umanjenje vrijednosti	(149)	(137)
Ukupno	2.025.053	1.811.504
UKUPNO	6.950.192	8.326.590

Depoziti kod inozemnih banaka uključuju neto obračunanu kamatu u iznosu od 30.772 tisuće KM na dan 30. lipnja 2024. godine (31. prosinca 2023. godine: Uključivali su neto obračunanu kamatu u iznosu od 36.082 tisuće KM).

Naredna tablica prikazuje analizu oročenih depozita kod inozemnih banaka, prema preostaloj ugovornoj ročnosti u odnosu na datume izvještavanja:

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Do mjesec dana	3.049.819	3.983.673
Od jednog do dva mjeseca	622.575	960.845
Od dva do tri mjeseca	630.707	738.995
Od tri do četiri mjeseca	363.889	298.167
Od četiri do dvanaest mjeseci	259.342	534.926
Ukupno	4.926.332	6.516.606
Umanjenje vrijednosti	(1.193)	(1.520)
UKUPNO	4.925.139	6.515.086

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

7. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA (NASTAVAK)

Analiza depozita kod inozemnih banaka prema vrsti finansijske institucije u kojoj su sredstva investirana dana je sljedećom tablicom:

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Inozemne središnje banke		
Oročeni depoziti	1.504.456	2.038.953
Prekonoćni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	2.000.817	1.799.686
	3.505.273	3.838.639
Inozemne komercijalne banke		
Oročeni depoziti	1.975.896	2.739.866
Prekonoćni depoziti	1.340.721	1.199.902
Depoziti po viđenju	16.803	4.506
	3.333.420	3.944.274
Međunarodne finansijske institucije		
Oročeni depoziti	105.259	537.885
Prekonoćni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	7.582	7.449
	112.841	545.334
Ukupno	6.951.534	8.328.247
Umanjenje vrijednosti (bilješka 5.1.1.)	(1.342)	(1.657)
UKUPNO	6.950.192	8.326.590

Više informacija o rasponu kompozitnog kreditnog rejtinga i koncentraciji kreditnog rizika Centralne banke za depozite kod inozemnih banaka na datume izvještavanja je objavljeno u [bilješci 5.1.2.](#)

Depoziti kod inozemnih banaka, analizirani prema zemlji u kojoj su sredstva investirana, su prikazani sljedećom tablicom:

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Švicarska	1.820.976	2.264.654
Njemačka	1.565.225	1.052.667
Francuska	1.339.927	1.960.734
Luksemburg	1.338.473	1.855.256
Velika Britanija	787.984	1.096.037
Nizozemska	98.084	98.468
SAD	865	431
Ukupno	6.951.534	8.328.247
Umanjenje vrijednosti	(1.342)	(1.657)
UKUPNO	6.950.192	8.326.590

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

8. POSEBNA PRAVA VUČENJA U MMF-u

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Račun posebnih prava vučenja u MMF-u	3.159	2.053
Obračunana kamata	25	20
Ukupno	3.184	2.073
Umanjenje vrijednosti	-	-
UKUPNO	3.184	2.073

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, posebna prava vučenja u MMF-u su uključena u novac i novčane ekvivalente ([bilješka 26](#)).

9. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit predstavljaju sredstva deviznih pričuva Centralne banke koja su investirana u likvidne državne vladine obveznice zemalja eurozone. Portfelj ovih dužničkih instrumenata se sastoji od kratkoročnih i dugoročnih obveznica vlada sa fiksnom kamatnom stopom. Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit su denominirani u EUR valuti.

Struktura ulaganja dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je prikazana sljedećom tablicom:

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Kuponski dužnički instrumenti	5.773.791	4.476.401
Obračunana kamata na kuponske dužničke instrumente	45.093	29.919
Ukupno	5.818.884	4.506.320
Diskontni dužnički instrumenti	1.955.830	1.672.235
Obračunani (diskont) na diskontne dužničke instrumente	(25.117)	(28.425)
Ukupno	1.930.713	1.643.810
UKUPNO	7.749.597	6.150.130

Na dan 30. lipnja 2024. godine rezerviranja za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iznose 1.132 tisuće KM (31. prosinca 2023. godine: 904 tisuće KM). Tijekom izvještajnog razdoblja, neto povećanja po osnovi rezerviranja za očekivane kreditne gubitke, priznana u dobit ili gubitak razdoblja, iznose 228 tisuća KM (1.1. - 30.6.2023. godine: Neto otpuštanja u iznosu od 94 tisuće KM). Više informacija o ovim promjenama u izvještajnim razdobljima je objavljeno u [bilješkama 5.1.1.](#) i [20](#).

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane bilješke uz sažeta financijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

9. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT (NASTAVAK)

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, analizirani prema zemlji u kojoj su sredstva investirana, su prikazani sljedećom tablicom:

	30. lipnja 2024.		31. prosinca 2023.	
	U tisućama KM	%	U tisućama KM	%
<i>Francuska</i>	2.071.949	26,74	1.578.434	25,67
<i>Njemačka</i>	1.435.511	18,52	1.842.371	29,96
<i>Belgija</i>	869.895	11,24	683.296	11,11
<i>Austrija</i>	760.204	9,81	303.826	4,94
<i>Španjolska</i>	751.985	9,70	683.479	11,11
<i>Nizozemska</i>	638.919	8,24	173.428	2,82
<i>Finska</i>	549.038	7,08	349.641	5,69
<i>Italija</i>	514.406	6,64	457.921	7,45
<i>Luksemburg</i>	83.774	1,08	-	-
<i>Slovačka</i>	73.916	0,95	37.616	0,60
<i>Irska</i>	-	-	40.118	0,65
UKUPNO	7.749.597	100,00	6.150.130	100,00

Promjene po osnovi dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit tijekom izvještajnih razdoblja su prikazane u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	Za razdoblje			
	1.4 - 30.6. 2024.	1.4 - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Na dan	7.428.064	5.395.564	6.150.130	5.887.589
Kupnje tijekom razdoblja	1.807.546	998.913	3.790.344	998.913
Prihodi od kamata priznani tijekom razdoblja (bilješka 17)	54.561	7.031	102.325	11.490
Efekti negativnih kamatnih stopa priznani tijekom razdoblja (bilješka 17)	-	(1.574)	-	(3.547)
Dospijeća dužničkih instrumenata	(1.513.983)	(779.251)	(2.234.658)	(1.295.830)
Dospijeća kupona	(21.133)	(10.548)	(35.955)	(17.705)
Neto nerealizirana promjena u fer vrijednosti tijekom razdoblja	(5.460)	15.824	(22.594)	45.049
Transakcijski troškovi	2	1	5	1
Na dan	7.749.597	5.625.960	7.749.597	5.625.960

Više informacija o rasponu kompozitnog kreditnog rejtinga i koncentraciji kreditnog rizika Centralne banke za dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit na datume izvještavanja je objavljeno u [bilješci 5.1.2.](#)

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

9. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT (NASTAVAK)

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, analizirani po njihovom preostalom ugovornom dospijeću u odnosu na datume izvještavanja, su prikazani u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Do 3 mjeseca	1.210.364	716.892
Od 3 do 12 mjeseci	2.981.501	2.943.406
Od 1 do 3 godine	2.729.464	2.414.490
Preko 3 godine	828.268	75.342
UKUPNO	7.749.597	6.150.130

10. MONETARNO ZLATO

Na datume izvještavanja, vrijednosti ulaznih podataka za izračun fer vrijednosti monetarnog zlata su dane sljedećom tablicom:

Na dan	Količina unci	Cijena jedne unce u KM	Fer vrijednost monetarnog zlata u tisućama KM
30. lipnja 2024.	48.000	4.245,96	203.806
31. prosinca 2023.	48.000	3.655,40	175.459
30. lipnja 2023.	48.000	3.441,19	165.177

Promjene po osnovi monetarnog zlata u izvještajnim razdobljima prikazane su u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	Za razdoblje 1.1. - 30.6. 2023.
Na dan	194.285	170.445	175.459	160.040
Neto nerealizirana promjena u fer vrijednosti tijekom razdoblja	9.521	(5.268)	28.347	5.137
Na dan	203.806	165.177	203.806	165.177

11. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku predstavljaju sredstva deviznih pričuva Centralne banke koja su investirana u likvidne državne vladine obveznice zemalja eurozone sa namjerom držanja do njihovog dospijeća. Na datum izvještavanja, ovaj portfelj se sastoji od dugoročnih kuponskih obveznica vlada sa fiksnom kamatnom stopom. Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku su denominirani u EUR valuti.

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

11. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

Struktura ulaganja dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku je prikazana sljedećom tablicom:

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Kuponski dužnički instrumenti	1.181.770	1.178.064
Obračunana kamata na kuponske dužničke instrumente	2.015	2.576
Ukupno	1.183.785	1.180.640
Umanjenje vrijednosti	(218)	(219)
UKUPNO	1.183.567	1.180.421

Više informacija o rasponu kompozitnog kreditnog rejtinga i koncentraciji kreditnog rizika Centralne banke za dužničke instrumente po amortiziranom trošku na datume izvještavanja je objavljeno u [bilješki 5.1.2.](#)

Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku, analizirani po njihovom preostalom ugovornom dospijeću u odnosu na datume izvještavanja, su prikazani u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Do 3 mjeseca	-	-
Od 3 do 12 mjeseci	58.616	58.406
Od 1 do 3 godine	289.566	154.187
Preko 3 godine	835.603	968.047
Ukupno	1.183.785	1.180.640
Umanjenje vrijednosti	(218)	(219)
UKUPNO	1.183.567	1.180.421

Na datum izvještavanja, dužnički instrumenti po amortiziranom trošku, analizirani prema zemlji u kojoj su sredstva investirana, približno odgovaraju iznosima objavljenim u posljednjim godišnjim finansijskim izvješćima jer Centralna banka nije investirala sredstva deviznih pričuva u ovaj portfelj u tekućem izvještajnom razdoblju.

12. OSTALA IMOVINA

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Bruto knjigovodstvena vrijednost ostale finansijske imovine	3.720	4.146
Umanjenje vrijednosti	(606)	(607)
Ostala finansijska imovina	3.114	3.539
Ostala nefinancijska imovina	16.204	13.845
UKUPNO	19.318	17.384

Na datume izvještavanja, ostala nefinancijska imovina se najvećim dijelom odnosi na unaprijed plaćene troškove za proizvodnju novčanica i kovanica u iznosu od 13.435 tisuća KM (31. prosinca 2023: 11.062 tisuće KM).

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

13. NOVČANICE I KOVANICE U OPTJECAJU

Iznosi novčanica i kovanica u optjecaju su prikazani u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Novčanice u optjecaju	7.545.761	7.300.012
Kovanice u optjecaju	277.882	265.096
UKUPNO	7.823.643	7.565.108

Promjene po osnovi novčanica i kovanica u optjecaju tijekom izvještajnih razdoblja su prikazane u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	Za razdoblje			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Novčanice i kovanice u optjecaju na dan	7.628.206	7.397.890	7.565.108	7.436.097
Neto porast vrijednosti novčanica i kovanica u optjecaju tijekom razdoblja	195.437	173.483	258.535	135.276
Novčanice i kovanice u optjecaju na dan	7.823.643	7.571.373	7.823.643	7.571.373

14. DEPOZITI BANAKA

Struktura depozita banaka prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Depoziti rezidentnih banaka:		
- KM	6.450.611	7.082.560
- EUR	408.825	-
	6.859.436	7.082.560
Računi rezervi organizacijskih jedinica Centralne banke	626	642
Posebni depoziti rezidentnih banaka - blokirana sredstva	33	33
UKUPNO	6.860.095	7.083.235

Od 1. siječnja 2024. godine u primjeni je novi okvir obvezne pričuve za rezidentne banke. Novi okvir obvezne pričuve propisuje obvezu rezidentnim bankama da izdvajaju i održavaju obveznu pričuvenu u KM i EUR valuti, na računima rezervi u KM i u EUR valuti. Obvezna pričuva se obračunava kao obvezna pričuva u KM na osnovicu u domaćoj valuti i obvezna pričuva u EUR na deviznu osnovicu primjenjujući jedinstvenu stopu od 10% po svim osnovicama. Održavanje obvezne pričuve u EUR se vrši izdvajanjem iznosa od 5% vrijednosti obračunane obvezne pričuve u EUR valuti na računu rezervi u EUR, dok se iznos od 95% obračunane obvezne pričuve u EUR izdvaja i održava u KM protuvrijednosti na računu rezervi u KM. Više informacija o politici naknada Centralne banke po osnovi instrumenta obvezne pričuve je objavljeno u [bilješki 17](#).

Depoziti rezidentnih banaka uključuju obračunanu naknadu po osnovi politike obvezne pričuve u iznosu od 1.176 tisuća KM na dan 30. lipnja 2024. godine (31. prosinca 2023. godine: Uključivali su obračunanu naknadu u iznosu od 1.181 tisuće KM).

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

15. DEPOZITI VLADE I OSTALIH JAVNIH INSTITUCIJA

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Proračunski depoziti institucija BiH	701.372	633.891
Depoziti ostalih domaćih vlada i vladinih institucija	113.583	85.101
Depoziti ostalih javnih institucija	8.736	16.887
Depoziti-inozemni dug BiH	3.008	-
Depozitni račun po transakcijama MMF-a	19	17.019
UKUPNO	826.718	752.898

16. OSTALE OBVEZE

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Ostale finansijske obveze	3.132	68.423
Ostale nefinansijske obveze	245	246
UKUPNO	3.377	68.669

Na dan 31. prosinca 2023. godine ostale finansijske obveze se najvećim dijelom odnose na obveze za raspodjelu dijela dobiti u proračun BiH u iznosu od 64.319 tisuća KM. Centralna banka je izvršila transfer ovih sredstava na odgovarajući depozitni račun Ministarstva financija i trezora BiH 8. travnja 2024. godine.

17. NETO KAMATNI PRIHODI

U tisućama KM	Za razdoblje			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Kamatni prihodi po osnovi:				
Depozita kod inozemnih banaka (bilješka 7)	58.730	60.130	123.584	101.970
Dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka 9)	54.561	7.031	102.325	11.490
Dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku (bilješka 11)	2.985	2.966	5.966	5.896
Posebni prava vučenja u MMF-u	60	41	120	71
Ukupno	116.336	70.168	231.995	119.427
Kamatni rashodi po osnovi:				
Depozita rezidentnih banaka	(3.565)	(1.478)	(7.070)	(2.932)
Efekata negativnih kamatnih stopa na dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka 9)	-	(1.574)	-	(3.547)
Ukupno	(3.565)	(3.052)	(7.070)	(6.479)
Neto kamatni prihodi	112.771	67.116	224.925	112.948

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

17. NETO KAMATNI PRIHODI (NASTAVAK)

Ukupni kamatni i srodni prihodi i rashodi, analizirani po klasama kamatonosnih finansijskih instrumenata, su prikazani u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	Za razdoblje			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
1. Financijska imovina po amortiziranom trošku				
<i>Kamatni prihodi po osnovi:</i>				
Depozita kod inozemnih banaka	58.730	60.130	123.584	101.970
Dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku	2.985	2.966	5.966	5.896
Posebni prava vučenja u MMF-u	60	41	120	71
Ukupno	61.775	63.137	129.670	107.937
2. Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Kamatni prihodi	54.561	7.031	102.325	11.490
Efektivi negativnih kamatnih stopa	-	(1.574)	-	(3.547)
Ukupno	54.561	5.457	102.325	7.943
3. Financijske obveze po amortiziranom trošku				
Kamatni rashodi po osnovi depozita rezidentnih banaka	(3.565)	(1.478)	(7.070)	(2.932)
Ukupno	(3.565)	(1.478)	(7.070)	(2.932)
Neto kamatni prihodi	112.771	67.116	224.925	112.948

Naredna tablica prikazuje iznose kamatnih prihoda na depozite kod inozemnih banaka sa analitičkim prikazom pripadajućih iznosa u ovisnosti od tipa oročenja:

U tisućama KM	Za razdoblje			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Kamatni prihodi				
Oročeni depoziti	48.240	51.728	102.569	87.521
Depoziti po viđenju	10.490	8.402	21.015	14.449
UKUPNO	58.730	60.130	123.584	101.970

Prosječna stopa efektivnog prinosa na depozite kod inozemnih banaka iznosi 3,95% u razdoblju 1.1. - 30.6.2024. godine (1.1. - 30.6.2023. godine: Prosječna stopa efektivnog prinosa je iznosila 2,64%).

Prosječna stopa efektivnog prinosa na dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iznosi 2,80% u razdoblju 1.1. - 30.6.2024. godine (1.1. - 30.6.2023. godine: Prosječna stopa efektivnog prinosa je iznosila 0,29%).

Prosječna stopa efektivnog prinosa na dužničke instrumente po amortiziranom trošku iznosi 1,02% u razdoblju 1.1. - 30.6.2024. godine (1.1. - 30.6.2023. godine: Prosječna stopa efektivnog prinosa je iznosila 1,01%).

Osnovicu za obračun rashoda od kamata na depozite rezidentnih banaka generira ukupan iznos depozita rezidentnih banaka na računima rezervi tijekom desetodnevnog obračunskog razdoblja, koji se sastoji od iznosa obvezne pričuve i iznosa sredstava iznad obvezne pričuve.

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

17. NETO KAMATNI PRIHODI (NASTAVAK)

Kako je objavljeno u [bilješci 14](#), primjena novog okvira obvezne pričuve od 1. siječnja 2024. godine propisuje obvezu rezidentnim bankama da izdvajaju i održavaju obveznu pričuvu u KM i EUR valuti, na računima rezervi u KM i u EUR valuti.

Obvezna pričuva se obračunava kao obvezna pričuva u KM na osnovicu u domaćoj valuti i obvezna pričuva u EUR na deviznu osnovicu primjenjujući jedinstvenu stopu od 10% po svim osnovicama.

U razdoblju 1.1. - 30.6.2024. godine, Centralna banka obračunava i isplaćuje naknadu rezidentnim bankama po utvrđenim stopama naknada na sredstva obveznih pričuva u KM odnosno na sredstva obveznih pričuva u EUR. Centralna banka primjenjuje nultu stopu naknade na sredstva iznad obveznih pričuva rezidentnih banaka neovisno od valutnog izdvajanja i održavanja obvezne pričuve.

U razdoblju 1.1. - 30.6.2023. godine, Centralna banka je obračunavala i isplaćivala naknadu rezidentnim bankama po utvrđenim stopama naknada na sredstva obvezne pričuve po osnovi osnovice u domaćoj valuti i po osnovi osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom. Na sredstva iznad obvezne pričuve obračunavala se nulta stopa naknade.

Tijekom izvještajnih razdoblja stope naknada Centralne banke iznose:

Osnovica za obračun naknade	Stopa naknade Centralne banke za razdoblje
2024.: Novi okvir obvezne pričuve	
Sredstva obvezne pričuve	1.1. - 30.6.
<i>Obvezna pričuva u KM na osnovicu u domaćoj valuti</i>	0,50%
<i>Obvezna pričuva u EUR na deviznu osnovicu</i>	0,30%
Sredstva iznad obvezne pričuve	0,00%
2023.: Prethodno važeći okvir obvezne pričuve	
Sredstva obvezne pričuve	1.1. - 30.6.
<i>Osnovica u domaćoj valuti</i>	0,25%
<i>Osnovica u stranim valutama</i>	0,10%
<i>Osnovica u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom</i>	0,10%
Sredstva iznad obvezne pričuve	0,00%

Kamatni rashodi po osnovi depozita rezidentnih banaka uključuju rashode po osnovi sredstava obveznih pričuva u iznosu od 7.070 tisuća KM u razdoblju 1.1. - 30.6.2024. godine (1.1. - 30.6.2023. godine: Kamatni rashodi po osnovi depozita rezidentnih banaka su iznosili 2.932 tisuće KM).

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

18. NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

U tisućama KM	Za razdoblje			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Prihodi od naknada i provizija po osnovi:				
Usluga za rezidentne banke	5.374	5.019	10.332	9.865
Usluga za Vladu i druge nebankarske komitente	399	354	749	713
Ukupno	5.773	5.373	11.081	10.578
Rashodi od naknada i provizija po osnovi:				
Čuvanja i ostalih rashoda za dužničke instrumente	(178)	(121)	(331)	(245)
Transakcija sa bankama u inozemstvu	(7)	(9)	(15)	(16)
Ostalih rashoda od naknada i provizija	(1)	(1)	(2)	(2)
Ukupno	(186)	(131)	(348)	(263)
Neto prihodi od naknada i provizija	5.587	5.242	10.733	10.315

19. NETO DOBITCI / (GUBITCI) OD TEČAJNIH RAZLIKA

U tisućama KM	Za razdoblje			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Neto realizirani (gubitci) / dobitci od tečajnih razlika	(7)	(16)	29	45
Neto nerealizirani dobitci / (gubitci) od tečajnih razlika	101	-	109	(525)
UKUPNO	94	(16)	138	(480)

20. NETO UMANJENJA / POVEĆANJA VRIJEDNOSTI NA FINANCIJSKU IMOVINU

U tisućama KM	Za razdoblje			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Neto otpuštanja po osnovi umanjenja vrijednosti na depozite kod inozemnih banaka	82	287	315	523
Neto (povećanja) po osnovi umanjenja vrijednosti na posebna prava vučenja u MMF-u	-	-	-	-
Neto (povećanja) / otpuštanja po osnovi rezerviranja za očekivane kreditne gubitke na dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(85)	(17)	(228)	94
Neto (povećanja) / otpuštanja po osnovi umanjenja vrijednosti na dužničke instrumente po amortiziranom trošku	(1)	4	1	3
Neto otpuštanja po osnovi umanjenja vrijednosti na ostalu finansijsku imovinu	-	-	1	1
UKUPNO	(4)	274	89	621

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

21. OSTALI PRIHODI

U tisućama KM	Za razdoblje			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Prihod od dividendi	940	721	940	721
Ostali prihodi	156	(35)	264	(1)
UKUPNO	1.096	686	1.204	720

22. TROŠKOVI OSOBLJA

U tisućama KM	Za razdoblje			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Plaće	3.618	2.571	6.728	5.132
Doprinosi i druge naknade na plaće	2.014	1.431	3.744	2.855
Ostala primanja uposlenih	1.038	913	1.456	1.309
Doprinosi i druge naknade na ostala primanja uposlenih	346	300	414	382
Ukupno	7.016	5.215	12.342	9.678
Neto povećanja u rezerviranjima za otpremnine i jubilarne nagrade uposlenim	3	-	11	24
UKUPNO	7.019	5.215	12.353	9.702

Troškovi osoblja uključuju 2.360 tisuća KM obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih javnim zavodima za mirovinsko osiguranje u BiH (1.1. - 30.6.2023. godine: 1.833 tisuće KM).

Prosječan broj uposlenih u izvještajnom razdoblju iznosi 357 (1.1. - 30.6.2023. godine: 349 uposlenih).

23. ADMINISTRATIVNI I OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

U tisućama KM	Za razdoblje			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Troškovi održavanja platnih sustava	453	432	901	867
Troškovi IT infrastrukture	253	233	497	438
Režijski troškovi	242	223	486	449
Troškovi pristupa službenim servisima	225	197	407	373
Troškovi održavanja dugotrajne imovine	108	104	191	156
Ostali administrativni i operativni troškovi	624	417	1.066	794
UKUPNO	1.905	1.606	3.548	3.077

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

24. TROŠKOVI PROIZVODNJE NOVČANICA I KOVANICA

U tisućama KM	Za razdoblje			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Troškovi proizvodnje i dizajna novčanica	743	487	1.485	974
Troškovi proizvodnje i dizajna kovanica	628	628	1.255	1.200
UKUPNO	1.371	1.115	2.740	2.174

25. KAPITAL

Struktura kapitala je prikazana u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Početni kapital	25.000	25.000
Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente	(28.837)	(6.471)
Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	101.877	73.530
Ostale pričuve	31.300	31.300
Generalne pričuve (zadržana dobit)	787.941	787.941
Ukupno pričuve	892.281	886.300
Neto dobit za razdoblje	217.136	-
UKUPNO	1.134.417	911.300

Na datum izvještavanja, kapital Centralne banke je primarno povećan finansijskim rezultatom odnosno ostvarenim deviznim kamatnim prihodima po osnovi investiranih i reinvestiranih sredstava deviznih pričuva u depozite kod inozemnih banaka i dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Više informacija o okolnostima i promjenama u tekućem izvještajnom razdoblju koje su utjecale na povećanje kapitala Centralne banke je objavljeno u [bilješkama 2.7](#) i [17](#).

26. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Za potrebe Izvješća o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti se sastoje od:

U tisućama KM	30. lipnja 2024.	30. lipnja 2023.
Devizni depoziti sa rokom dospijeaća do tri mjeseca ili kraće, od datuma stjecanja (bilješka 7)	3.556.309	4.388.777
Devizni depoziti po viđenju (bilješka 7)	2.025.202	1.478.224
Gotovina u stranim valutama (bilješka 6)	464.004	531.551
Posebna prava vučenja u MMF-u (bilješka 8)	3.184	1.654
Žiro računi (bilješka 12)	626	987
Ukupno	6.049.325	6.401.193
Umanjenje vrijednosti	(1.176)	(1.170)
UKUPNO	6.048.149	6.400.023

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

27. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM OSOBAMA

Transakcije sa državom i institucijama BiH su prikazane u sljedećim tablicama:

U tisućama KM

Na dan 30. lipnja 2024.	Ministarstvo financija i trezora BiH	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	Agencija za osiguranje depozita BiH	Ukupno
IMOVINA				
Ostala imovina	5	3	-	8
UKUPNO	5	3	-	8
OBVEZE				
Depoziti deponenata	474.354	266.013	38	740.405
Ostale obveze	-	3	-	3
UKUPNO	474.354	266.016	38	740.408

U tisućama KM

Na dan 31. prosinca 2023.	Ministarstvo financija i trezora BiH	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	Agencija za osiguranje depozita BiH	Ukupno
IMOVINA				
Ostala imovina	55	3	-	58
UKUPNO	55	3	-	58
OBVEZE				
Depoziti deponenata	442.770	244.938	68	687.776
Ostale obveze	-	94	-	94
UKUPNO	442.770	245.032	68	687.870

Na dan 31. prosinca 2023. godine, obveze za raspodjelu dijela neto dobiti za 2023. godinu su iznosile 64.319 tisuća KM.

Ostvareni prihodi sa državom i institucijama BiH su prikazani u sljedećim tablicama:

U tisućama KM	Za razdoblje			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Prihodi od naknada i provizija				
Ministarstvo financija i trezora BiH	17	16	34	31
Uprava za neizravno oporezivanje BiH	9	7	17	14
Agencija za osiguranje depozita BiH	1	4	1	9
UKUPNO	27	27	52	54

U obavljanju funkcija bankara, depozitara i fiskalnog agenta propisanih Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka također vodi odgovarajuće računovodstvene evidencije i izvršava transakcije za državu i institucije BiH koje se vode u poslovnim knjigama Centralne banke izvanbilančno. Više informacija o ovim izvanbilančnim evidencijama je objavljeno u [bilješkama 28](#) i [29](#).

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

27. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM OSOBAMA (NASTAVAK)

Naknade članovima ključnog rukovodstva

Ukupne naknade članovima ključnog rukovodstva u razdoblju 1.1. - 30.6.2024. godine iznose 681 tisuću KM, od čega se 424 tisuće KM odnosi na plaće i ostale naknade, a 257 tisuća KM na poreze i doprinose (1.1. - 30.6.2023. godine: Ukupan iznos od 525 tisuća KM odnosio se na plaće i ostale naknade u iznosu od 329 tisuća KM, a 196 tisuća KM na poreze i doprinose).

28. IZVANBILANČNI DEPOZITI

Centralna banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada BiH i inozemnih vlada i finansijskih organizacija i institucija. Kako ovi računi nisu niti imovina niti obveze Centralne banke, oni nisu uključeni u izvješće o finansijskom položaju Centralne banke.

Izvanbilančni depoziti sadrže devizne račune vlada i vladinih institucija BiH i javnih agencija za koje Centralna banka djeluje kao agent, kao i devizne račune rezidentnih banaka.

Izvanbilančni depoziti se sastoje od:

	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
U tisućama KM		
Depoziti Vijeća ministara BiH za proračun institucija BiH	310.553	304.440
Depoziti Vijeća ministara BiH za servisiranje inozemnog duga BiH	7.309	10.294
Ostali depoziti Vijeća ministara BiH	376	298
Depoziti Vijeća ministara BiH na osnovi sukcesije	51	48
Ukupno	318.289	315.080
Sredstva Agencije za osiguranje depozita BiH	36.739	589
Ukupno	36.739	589
Proračunski depoziti entitetskih vlada-Federacija BiH	1	-
Ukupno	1	-
Depozitni računi rezidentnih banaka	27.479	21.035
Depoziti - mirovine iz Njemačke	154	237
Ukupno	27.633	21.272
UKUPNO	382.662	336.941

Ministarstvo financija i trezora BiH je institucija koja djeluje u ime Vijeća ministara BiH i države u upravljanju i koordiniranju depozitima. Na dan 30. lipnja 2024. godine ova sredstva ukupno iznose 318.289 tisuća KM (31. prosinca 2023. godine: 315.080 tisuća KM).

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane bilješke uz sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. lipnja 2024.

29. ČLANSTVO BOSNE I HERCEGOVINE U MEĐUNARODNOM MONETARNOM FONDU

U skladu sa sporazumima između BiH i MMF-a Centralna banka je određena za fiskalnog agenta i depozitara za članstvo BiH u MMF-u. Uloga Centralne banke kao fiskalnog agenta je specifična zbog aranžmana valutnog odbora. Centralna banka djeluje u ime BiH u njezinim odnosima sa MMF-om, ali nema nikakvu odgovornost za sredstva i obveze vezane uz članstvo.

Centralna banka drži račun posebnih prava vučenja u MMF-u, MMF-ov račun broj 1 i MMF-ov račun broj 2 u izvješću o finansijskom položaju. Centralna banka također osigurava usluge čuvanja vrijednosnih papira Bosne i Hercegovine izdanih za pokriće članstva u MMF-u i za reotkup obveza, a koji su evidentirani u izvanbilančnoj evidenciji.

Centralna banka koristi neto metod u prikazivanju finansijske pozicije BiH u MMF-u, kako je prikazano narednom tablicom:

U tisućama KM

	30. lipnja 2024.	31. prosinca 2023.
Kvota	637.694	631.516
Posebna prava vučenja u MMF-u	3.184	2.073
UKUPNO IMOVINA	640.878	633.589
MMF-ov račun br. 1	1.594	1.579
MMF-ov račun br. 2	631	624
Vrijednosni papiri	1.119.258	1.291.461
Alociranje SDR	998.064	988.395
Obračunana kamata na alociranje SDR	6.775	6.867
Računi plativih troškova	4.092	5.710
UKUPNO OBVEZE	2.130.414	2.294.637
NETO POZICIJA BiH U MMF-u	1.489.536	1.661.048

Račun vrijednosnih papira, MMF-ov račun broj 1 i MMF-ov račun broj 2 predmetom su valutnog usklađivanja uvijek kada se valuta koristi u finansijskim transakcijama između MMF-a i BiH. Najmanje jednom godišnje, na kraju MMF-ove finansijske godine (30. travnja), sva držanja valuta u MMF-u se ponovo vrednuju po važećem tečaju SDR-a. Ove vrijednosne prilagodbe se uključuju u odgovarajuća stanja računa.

30. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA IZVJEŠTAVANJA

U razdoblju između 30. lipnja 2024. godine i datuma odobrenja ovih sažetih finansijskih izvješća, nije bilo događaja koji bi zahtijevali usklađivanje ili koji su značajni, ali ne zahtijevaju usklađivanje.